

PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR ABERMAW, 08 TACHWEDD 2022

Presenoldeb:

Aelodau:

Y Cynghorydd Rob Triggs (Cyngor Gwynedd) (Cadeirydd), Cynghorydd Eryl Jones-Williams (Cyngor Gwynedd), Cynghorydd Robert Williams (Cyngor Tref Abermaw), Peter Appleton (Cynrychiolydd Pwyllgor Grŵp Gweithredu Lleol Pysgodfeydd Bae Ceredigion) a Dr John Smith (Grŵp Mynediad Traphont Abermaw).

Swyddogion:

Barry Davies (Rheolwr Morwrol), Arthur Francis Jones (Uwch Swyddog Harbyrau), Daniel Arthur Cartwright (Harbwrfeistr Abermaw), Llyr B Jones (Pennaeth Cynorthwyol Economi ac Chymuned) a Rhodri Jones (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

1. ETHOL CADEIRYDD

PENDERFYNWYD ethol y Cynghorydd Rob Triggs yn Gadeirydd y Pwyllgor ar gyfer y flwyddyn 2022/23.

2. ETHOL IS-GADEIRYDD

PENDERFYNWYD ethol y Cynghorydd Eryl Jones-Williams yn Is-gadeirydd y Pwyllgor ar gyfer y flwyddyn 2022/23.

3. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorydd Louise Hughes (Cyngor Gwynedd) a'r Cynghorydd Nia Jeffreys (Aelod Cabinet Datblygu'r Economi) yn ogystal â Wendy Ponsford (Clwb Hwyllo Meirionydd), Mark James (Cymdeithas y Bad Achub) a Ian Sadler (Pwyllgor Ras y Tri Copa).

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

5. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol o'r cyfarfod hwn a gynhaliwyd ar 22 Mawrth 2022, fel rhai cywir.

6. DIWEDDARIAD AR FATERION RHEOLAETHOL YR HARBWR

Cyflwynwyd yr adroddiadau isod, a gwahoddwyd yr Aelodau i gynnig sylwadau am eu cynnwys a gofyn cwestiynau.

Adroddiad yr Uwch Swyddog Harbyrau yn rhoi diweddariad cryno i'r pwyllgor ar faterion yr harbwr ar gyfer y flwyddyn a ddaw i ben Mawrth 2023.

- Atgoffwyd yr aelodau fod cylch gorchwyl pwyllgorau'r harbwr wedi cael ei greu o dan Adran 102 Deddf Llywodraeth Leol 1972 a bod Cabinet y Cyngor yn cadarnhau'r aelodaeth.

PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR ABERMAW Dydd Mawrth, 8 Tachwedd 2022

- Cadarnhawyd bod angen i aelodau'r pwyllgor nodi'n ffurfiol os nad ydynt yn gallu parhau i fynychu'r pwyllgor er mwyn gallu newid yr aelodaeth yn ffurfiol ac ethol cynrychiolydd newydd.
- Eglurwyd fod Aelod Cabinet Economi a Chymuned yn cael gwahoddiad i fynychu'r cyfarfodydd er mwyn trafod materion pwysig gyda'r aelodau, cyn adrodd yn ôl i'r Cabinet ble fydd angen.
- Datganwyd fod lleihad yn y nifer o gychod ar angorfeydd yr harbwr. Cadarnhawyd bod y niferoedd wedi gostwng yn harbyrau eraill y sir hefyd. Er hyn, mae niferoedd y cychod sydd wedi eu hangori yn yr harbwr dal yn uchel ac mae nifer ymwelwyr i'r dref wedi cynyddu. Pwysleisiwyd bod nifer y cychod sydd wedi eu cofrestru i'w cadw yno wedi aros yn gyson.
- Mynegwyd bod cyflwr yr angorfeydd yn dda iawn ac mae llai o doriadau wedi digwydd eleni.
- Esboniwyd bod y swyddogion yn o broses o greu holiadur boddhad cwsmer ar gyfer y flwyddyn nesaf. Bydd hwn yn holiadur digidol a gobeithir i'r ffigyrau cychwynnol gael eu rhannu â'r pwyllgor yn y cyfarfod nesaf.

Côd Diogelwch Morol Phorthladdoedd

- Manylwyd fod yr harbwr wedi cael archwiliad trylwyr gan Wylwyr y Glannau ac wedi derbyn adborth cadarnhaol. Mae'r harbwr wedi derbyn archwiliad gan Berson Dynodedig allanol, sef Capten Mark Forbes o Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy. Mae'r Cyngor wedi rhyddhau Datganiad o Gydfymffurfiad gyda'r Cod Diogelwch i Asiantaeth Gwylwyr y Glannau fel rhan o'r broses angenrheidiol.
- Soniwyd bod digwyddiad wedi codi yn ddiweddar ble roedd cwch wedi suddo. Mae'r cwch bellach wedi cael ei roi ar y traeth ac mae'r swyddogion wedi cysylltu gydag asiant y cwch. Mae gan y perchennog 21 diwrnod i symud y cwch neu bydd rhaid i'r swyddogion ei dynnu oddi ar y safle. Mynegwyd bod digwyddiadau o'r fath yn anodd ei datrys yn gyflym gan fod anawsterau yn codi gyda phwy sydd yn berchen ar y tir. Nid oes modd i'r swyddogion symud unrhyw gychod oddi ar y tir os yw'n dir preifat neu'n dir rheilffordd.
 - Holiwyd pwy fyddai'n gorfod talu i dalu am symud y cwch hwn a chadarnhaodd y Rheolwr Harbyrau mai'r Awdurdod Harbyrau sydd yn gorfod talu'r gost. Gellir derbyn ad-daliad o'r costau hyn gan y perchennog os oes prawf mai nhw sy'n berchen y cwch.
 - Eglurwyd bod gan Gyfoeth Naturiol Cymru fas-data o gychod sydd wedi cael eu gadael ar ôl os byddai hynny'n ddefnyddiol i swyddogion yn y dyfodol.
- Mynegwyd pryder am y defnydd o Fadau Dŵr Personol (jet ski) yn yr ardal, gan eu bod yn gallu bod yn beryglus i ddefnyddwyr eraill y môr.
 - Cadarnhawyd yn dilyn ymholiad diweddar nad ydi'r heddlu yn gallu ymyrryd gyda'r sefyllfa ar hyn o bryd. Os byddai digwyddiad ble fydd unigolion wedi cael eu hanafu, byddai'r heddlu yn gallu ymchwilio.
 - Cydnabuwyd bod badau dŵr yn haws i'w rheoli pan yn fadau masnachol ond mae rhai personol yn anodd iawn i'w rheoli gan na fod yna unrhyw anghenion yswiriant neu gymhwyster ei angen i yrru'r cwch.
 - Nodwyd bod y gyfraith angen ei ddiwygio er mwyn sicrhau diogelwch unigolion. Soniwyd y byddai'n ddefnyddiol i ysgrifennu i'r llywodraeth.
 - Ychwanegwyd bod camerâu cylch cyfyng newydd wedi cael eu rhoi yn yr ardal yn ddiweddar ac efallai bydd heini yn gymorth i ganfod perchnogion y Badau Dŵr Personol.
 - Eglurwyd bod teimladau aelodau'r pwyllgor yn ategu pryderon y swyddogion. Er hyn, pwysleisiwyd bod Cynghorau Môn, Conwy a harbwr Caernarfon eisoes wedi mabwysiadu'r system cofrestru sydd wedi cael ei ddefnyddio gan Wynedd ers blynnyddoedd a gobeithir bydd mwy o ardaloedd a siroedd eraill yn ei ddefnyddio'n fuan.
- Tynnwyd sylw at y pontŵn sydd wedi ei osod ar yr harbwr yn dilyn grant a dderbyniwyd gan glwb hwylio Meirionnydd. Mae'r pontŵn wedi bod yn adnodd gwych ond yn

PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR ABERMAW Dydd Mawrth, 8 Tachwedd 2022

anffodus mae costau ei gynnal wedi cynyddu yn ddiweddar ac nid ydynt yn gallu edrych ar ei ôl yn ddigonol. Mae'r pontŵn yn fater diogelwch erbyn hyn a rhaid atgoffa pobl ei fod at ddefnydd cychod ysgafn yn fyr dymor neu i gychod eraill os bydd argyfwng. Diolchwyd i'r Clwb Hwyllo am eu camera wê er mwyn gallu cadw llygad ar y pontŵn o bell.

- Trafodwyd y syniad o gyflwyno parth nofio yn yr harbwr. Mae pyrth tebyg wedi bod yn llwyddiannus mewn harbyrau eraill. Byddai hyn yn galluogi pobl i nofio'n saff o fewn yr harbwr. Er hyn mae diogelwch yn broblem fawr ac mae angen meddwl yn ofalus sut byddai'n gweithio cyn cyflwyno'r parth i'r harbwr.
- Clodforwyd swyddogion RNLI am gynnal hyfforddiant gyda staff traethau yn ddiweddar.
- Mynegwyd pryder am dywod sydd yn cael ei gario oddi ar y morglawdd.

Materion Staffio

- Diolchwyd i'r holl staff am ei ymrwymiad at waith yr harbwr a thraethau cyfagos dros y cyfnod diwethaf a chadarnhawyd na ragwelir bydd lleihad yn nifer o aelodau staff yn y dyfodol agos.
- Datganwyd fod y traeth wedi cael cyfnod prysur iawn dros yr haf ac mae'r wardeniaid wedi bod yn cwblhau eu gwaith yn effeithiol iawn. Pe bydd yn bosib, bydd ystyriaeth yn cael ei roi i ymestyn eu tymor cyflogaeth y tymor nesaf ac edrych ar y cyfleusterau er mwyn sicrhau nad oes rhaid i unrhyw un weithio ar eu pen eu hunain.
- Mynegwyd bod y wardeniaid traeth angen caban gwell na'r un sydd ar y safle yn bresennol, gan nad yw'n addas.
 - Cadarnhawyd fod y broblem yma yn cael ei ddelio gydag o dan gynlluniau gwelliannau traethau os bydd digon o gyllideb. Mae datblygiadau eraill hefyd yn cael ei wneud ar y traeth megis gwella'r toiledau cyhoeddus.
- Trafodwyd y broblem barhaus o Gronni tywod sy'n digwydd ar y traeth. Byddai'n syniad i gael datrysiad o sut i atal y tywod rhag cael ei chwythu i'r pentref ac ar draws llithrfa'r bad achub. Pryderwyd bydd y tywod yn mynd allan o'r traeth ac yn gorchuddio'r maes parcio, gan greu costau ychwanegol i'r Cyngor yn y blynyddoedd nesaf os na fydd datrysiad.
 - Cydnabuwyd bod ardal Conwy wedi cael llwyddiant yn ddiweddar wrth fewnosod pwmp yn yr ardal i helpu atal y broblem hon.
 - Pwysleisiwyd bod difrifoldeb y broblem yn wybyddus i bawb ac mae sawl opsiwn yn cael ei drafod er mwyn ceisio datrys y broblem yma yn effeithiol ac yn barhaol.
 - Cytunwyd bydd cyfarfod rhwng defnyddwyr yr harbwr yn fuan er mwyn trafod y mater hwn ymhellach ac i rannu syniadau.
- Croesawyd Daniel Cartwright fel Harbwr Feistr newydd Harbwr Abermaw a Kane Triggs fel cynorthwydd harbwr.
- Trefnwyd i yrru diolchiadau i'r cyn Harbwr Feistr sef Ms Bergitte Evans am ei gwaith ac i Jordan Hewlett yn ei swydd fel Cymhorthydd Harbwr.
- Canmolwyd y cydweithio da sy'n parhau i ddigwydd rhwng swyddogion yr harbwr a swyddogion y traeth. Mae hyn wedi bod yn werthfawr iawn yn ystod y cyfnod diweddar o ddiffyg recriwtio. Gobeithir bydd 5 aelod o staff yn cael ei penodi i oruchwylio'r traeth yn 2023.
 - Nodwyd wrth recriwtio swyddogion i weithio ar y traeth, eu bod nhw angen hyfforddiant cymorth cyntaf digonol
 - Cytunwyd bod yr hyfforddiant hwn yn angenrheidiol ar gyfer y swydd ond mae'n anodd sicrhau fod pawb wedi ei dderbyn pan fod staff yn cael eu recriwtio ar adegau gwahanol o'r tymor. Mae'n anodd cyllido nifer o ddyddiau hyfforddiant gwahanol a methu sicrhau fod pawb yn mynd ar yr un diwrnod. Mae trafodaethau yn mynd ymlaen er mwyn cael opsiynau er mwyn ceisio datrys y broblem hon.

Materion Ariannol

PWYLLGOR YMGYNGHOROL HARBWR ABERMAW Dydd Mawrth, 8 Tachwedd 2022

- Adroddwyd bod gorwariant wedi bod o fewn maes staffio eleni. Mae hyn gan fod diffygion recriwtio yn golygu fod y swyddogion wedi gorfod gweithio oriau ychwanegol.
- Ymhelaethwyd bod tanwariant wedi bod yn feysydd eiddo, trafndiaeth, offer a chelfi ac bod diffyg mewn cwrdd a tharged incwm. Wedi dweud hyn, mae buddsoddiad o £12,000.00 yn cael ei wneud ar gwch yr harbwr yn ogystal â chadwyni a cymhorthyddion mordwyo o fewn y flwyddyn ariannol hon.
- Cadarnhawyd y rhagwelir tanwariant o £15,293.00 yn y flwyddyn ariannol hon.
- Ystyriwyd cyfraddau ffioedd am y flwyddyn ariannol nesaf. Nid ydi'r rhain wedi cael eu cyflwyno i'r pwyllgor ar hyn o bryd gan fod chwyddiant yn cynyddu yn dilyn y wasgfa ariannol bresennol. Gobeithir canfod dull o beidio codi ffioedd i ddefnyddwyr yr harbwr yn ormodol gan fuasai'r cynnydd hwn yn effaith mawr ar ddefnyddwyr a chynyddu'r risg o leihau'r nifer o ddefnyddwyr yn y dyfodol.
 - Ymhelaethwyd mai ffigwr chwyddiant ar yr harbyrau am y flwyddyn nesaf ydi 8.5%.

Adroddiad yr Harbwr Feistr yn crynhoi'r materion Mordwyo a Gweithredol a wnaed ac a brofwyd yn y cyfnod rhwng mis Mawrth a Hydref 2022, gan gynnwys materion cynnal a chadw.

- Mynegwyd bod y buddsoddiad yn y cymorthyddion mordwyo wedi bod yn effeithiol. Nid oes llawer o broblemau wedi bod gyda nhw ond nodir nad ydi un ohonyn nhw yn y man priodol ar hyn o bryd. Mae Hysbysiad Lleol i Forwyr allan ar hyn o bryd ar gyfer y bwi perthnasol sef bwi Tramwyo.
- Cadarnhawyd bod asesiad wedi cael ei gynnal gan Tŷ Drindod ar y cynorthwyon mordwyo a bod yr asesiad hwnnw wedi bod yn llwyddiannus.
- Nodwyd bod gwaith y rheilffordd agos yn parhau i mewn i bedwaredd flwyddyn er mwyn gwella cyflwr llwybr troed sy'n cydreddeg a'r traciau.

PENDERFYNWYD

Nodi a derbyn yr adroddiadau.

7. ETHOL SYLWEDYDDION

PENDERFYNWYD cysylltu gyda holl aelodau'r pwyllgor dros e-bost er mwyn rhoi cyfle i'r holl aelodau rhoi eu hunain ymlaen fel sylwedyddion.

8. MATERION I'W HYSTYRIED AR GAIS AELODAU'R PWYLLGOR YMGYNGHOROL

Dim i'w nodi

9. DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Cadarnhawyd bod y cyfarfod nesaf ar y 28ain o Fawrth 2023.

Cymerwyd y cyfle i ddiolch yn fawr i'r Rheolwr Harbyrau am flynyddoedd o waith caled ac am ei ymrwymiad a'i angerdd tuag at harbyrau'r sir. Rhannwyd dymuniadau gorau iddo yn ei ymddeoliad.

Dechreuodd y cyfarfod am 2:00yh a daeth i ben am 3:30yh

(Cadeirydd)